EVALUAREA NAŢIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
2015
Limba şi literatura română

MODEL

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.**

SUBIECTUL I **(42 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul:

Câinele, trist şi jalnic, mergea pe o cărare.
După îndestul umblet, iată că-l întâlneşte
Un măgar, şi-l opreşte:
„Unde te duci? îi zise,
Ce rău ţi s-a-ntâmplat? Ştii, parcă te-a plouat,
Aşa stai de mâhnit.”
— „Dar, sunt nemulţumit.
La împăratul Leu în slujbă m-am aflat:
Însă purtarea lui,
De e slobod s-o spui,
M-a silit în sfârşit să fug, să-l părăsesc,
Acum cat alt stăpân; bun, unde să-l găsesc?”
— „Numai d-atât te plângi? măgarul întrebă;
Stăpânul l-ai găsit, îl vezi, de faţă stă.
Vino numaidecât la mine să te bagi:
Eu îţi făgăduiesc
Nu rău să te hrănesc;
Nimic n-o să lucrezi, nici grijă n-o să [ai].”
La propunerea sa, câinele i-a răspuns:
„Ascultă-mă să-ţi spui: e rău a fi supus
La oricare tiran; dar slugă la măgar
E mai umilitor, şi încă mai amar.”

(Grigore Alexandrescu, ***Câinele şi măgarul***)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *trist, silit, supus.* **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *d-atât*. **6 puncte**
3. Transcrie, din textul dat, două secvențe în care sunt evidențiate trăsături ale câinelui. **6 puncte**
4. Menționează două moduri de expunere prezente în text. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței: *La împăratul Leu în slujbă m-am aflat:/Însă purtarea lui,/De e slobod s-o spui,/M-a silit în sfârșit să fug, să-l părăsesc,/Acum cat alt stăpân; bun, unde să-l găsesc?* **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specie a fabulei ***Câinele şi măgarul*** de Grigore Alexandrescu. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
– să precizezi patru trăsături ale fabulei;
– să ilustrezi două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;
– să ai un conținut adecvat cerinței;
– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul:

În ultimii ani, Muzeul Naţional de Istorie a României a manifestat o deschidere din ce în ce mai mare spre universul copilăriei. De data aceasta, instituţia vă propune o expoziţie dedicată istoriei jucăriilor – „Bing. Magia jucăriilor", realizată în parteneriat cu Asociaţia Colecţionarilor de Jucării Vechi.

Este vorba despre o expoziţie cu totul deosebită, consacrată jucăriilor produse de compania germană Gebrüder Bing (devenită ulterior Bing Werke) din Nürenberg, o firmă care a deschis un nou capitol în istoria jucăriilor din toate timpurile. […]

Prin raritatea, frumuseţea, ingeniozitatea şi valoarea lor intrinsecă, jucăriile produse de firma Gebrüder Bing expuse la MNIR constituie adevărate capodopere ale acestei industrii şi tehnologiei europene a vremii. Valoarea lor este sporită de faptul că cele mai multe dintre piesele expuse sunt încă funcţionale, deşi unele datează de peste 100 de ani şi au supravieţuit celor două războaie mondiale. Nu mai puţin important este faptul că, adesea, jucăriile expuse sunt însoţite de ambalajul lor original şi de cataloagele de vânzări şi preţuri ale firmei, editate înainte de Primul Război Mondial. Cea mai veche jucărie prezentă în expoziţie este o lanternă magică cu 12 diapozitive din sticlă, păstrată şi etalată în cutia originală datând din 1889, iar cea mai „nouă" jucărie este un hidroavion din 1930.*

(***Cu ce se jucau copiii la începutul secolului XX***, în ***România Liberă***)

**intrinsec, adj.* – care constituie partea lăuntrică, proprie și esențială a unui lucru

A. Scrie pe foaie de examen răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
– denumirea instituției care organizează expoziția „Bing. Magia jucăriilor";
– anul în care a fost produsă cea mai nouă jucărie expusă. **4 puncte**

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul dat și denumirea publicației în care acesta a apărut. **4 puncte**

3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Prin raritatea, frumuseţea, ingeniozitatea şi valoarea <u>lor</u> intrinsecă, jucăriile <u>produse</u> de firma Gebrüder Bing expuse <u>la</u> MNIR constituie adevărate <u>capodopere</u> ale acestei industrii şi tehnologiei europene a vremii*. **4 puncte**

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *<u>unele</u> datează de peste 100 de ani şi au supravieţuit celor <u>două</u> războaie mondiale.* **4 puncte**

5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul fiecăreia: *Valoarea lor este sporită de faptul că cele mai multe dintre piesele expuse sunt încă funcţionale, deşi unele datează de peste 100 de ani şi au supravieţuit celor două războaie mondiale*. **4 puncte**

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că*. **4 puncte**

B. Redactează, în 80-150 de cuvinte, o scurtă narațiune în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o lume a jucăriilor. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:
– să povestești o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
– să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
– să ai un conținut adecvat cerinței;
– să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziţiei – 1 p.; coerenţa ideilor – 2 p.; registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuaţia – 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea – 2 p.)